

Fényutazás

Mengyán András művei Békéscsabán

Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba, 2016. VII. 14. – X. 9.

P. SZABÓ ERNŐ

Munkácsy Mihálytól Jankay Tiboron keresztül Baji Miklós Zoltánig hosszan sorolhatjuk a Békéscsabához kötődő, innen indult vagy itt ismertté vált művészeket. Számbavételükre, a nagyközönséggel való megismertetésükre indította el 2013-ban Andó György, a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója az *Ami csabai* című kiállítás-sorozatát, amely 2016. július 14. – október 9. között *Mengyán András* Munkácsy-díjas képzőművész (1945) *Fényutazás* című tárlatával folytatódik.

Mengyán munkásságában kitüntetett helyet kap a fény: a 80-as évek közepe óta használja festményei, installációi megvilágítására az ultraviólát, de szisztematikus kutatásokat folytat a lézersugarak és a ledfény képzőművészeti alkalmazásának a lehetőségével kapcsolatban is. A fény, ahogyan azt 1984-es székesfehérvári vagy egy évtizeddel később a Múcsarnokban rendezett tárlata is mutatta, lehetőséget ad számára a kiállítótér és az épületet körülvevő tér összekapcsolására a vizuális polifónia jegyében.

Az már más kérdés, hogy két, illetve három évtizeddel ezelőtt a technikai lehetőségek távolról sem voltak elégségesek ahhoz, hogy a művészi idea maradéktalanul megvalósuljon. Ezért különösen örvedetes, hogy a rendezők ezúttal minden lehetséges technikai eszközt a rendelkezésére bocsátottak művészi víziója realizálásához.

A kiállítás címét is adó *Fényutazás* a békéscsabai tárlaton – pontosabban annak késő esti megnyitóján és a tervek szerint majd több alkalommal is a tárlat nyitva tartása alatt – is megkezdődött már az épületen kívül: Mengyán András négy 10000 ansi lumenes videovetítőn keresztül négy, egyenként hétperces filmet vetít a Munkácsy Mihály Múzeum homlokzatának négy sarkára. A történelemről, a természeti környezetről, az itt élő emberek életformájáról, kultúrájáról beszél, a város kialakulásáról, történetének jeles dátumairól, híres szülötteiről és etnikumairól, de természetesen nem helytörténeti vagy nép- esetleg természetrajzi filmeket készített. Békéscsaba és közvetlen környezetének a bemutatása egyrészt egyfajta időutazásra ad számára alkalmat, másrészt arra, hogy a képek segítségével áttranszponálja a múzeumot és a múzeumbelsőt áttélesen megidézza a külső falakon.

A fényutazás az épület előterében a *Fénymáglya* című mobillal, illetve a lézersugarakat felhasználó *Fényoszloppal* folytatódik, ezek vezetik a látogatót a *Honfoglalók*, illetve *Múzsák* terme felé. Az egyik teremben a *Megszakított folytonosság* című ultraviola fényt használó installáció kapott helyet, a másikban a tárlat központi elemeként a *Fényutazás* című installáció, amely tizenhárom, transzparens anyagokkal különbözőképpen megtöltött üvegoszlopból áll. Ezeken hatol át a lézersugár, s ahány stációt érint a fény, annyiféleképpen változik. A kérdés az alkotó szerint az, hogy a különböző szituációkban ugyanaz az igazság érvényesül-e vagy egy másféle – ezt természetesen nemcsak a fény változásaira, hanem a gondolkodás folyamataira is érti, s ha a mai magyar társadalom, közélet, közgondolkodás ellentmondásaira gondolunk, a problémafelvetés igencsak aktuális.

MENGYÁN ANDRÁS:
Lézerfénymáglya, 2015,
üveg, lézeranimáció, 56x40x40 cm

A kiállítást kísérő zenét Mizsei Zoltán szerezte.